

# CURRÍCULUM

**ES**

**AMU**

# **PRIMEIRO** BACHARELATO



**XUNTA DE GALICIA**

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN  
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

## Bloque de materias específicas

### Análise Musical

#### Introdución

Análise Musical permite entender a música en toda a súa dimensión e poder gozar dela en profundidade. Entre as súas finalidades está comprender por que unha obra musical foi composta dun determinado xeito e non doutro, que motivou a quen a compuxo para a levar a cabo e que forma lle deu, tendo en conta as características estilísticas e históricas que a fixeron ser como é.

Os elementos de Análise Musical forman parte da educación musical do alumnado desde os seus inicios, pois a través da escoita e o recoñecemento de pequenos fragmentos se aprende a comprender as estruturas básicas das obras musicais. Desde este punto de vista, no bacharelato corresponde afondar nas características das obras a partir do coñecemento dos elementos e dos procedementos básicos da música, abordando a comprensión da música e da obra en si: coñecer e recoñecer a organización da linguaxe utilizada (elementos e procedementos) e as características sonoras que nos permiten encadrar esa obra nun contexto histórico (harmonía, melodía, ritmo, timbres, cadencias, forma, etc.).

A análise formal debe ser o primeiro achegamento á Análise Musical. A través dela preténdese afondar nas diferentes estruturas que os/as compositores/as utilizaron ao longo da historia e que, en moitos casos, deron orixe ás denominadas formas-tipo ou formas históricas. Un dos aspectos analíticos máis importantes é, precisamente, a comprensión dos elementos que constitúen a forma musical, a súa evolución e o xeito en que foron buscadas ao longo da historia, tratando de que a estrutura das obras favoreza a comunicación co público.

Como pasa con todas as disciplinas artísticas, o estudo da Análise Musical mellora as capacidades do alumnado que a cursa, potenciando a súa creatividade e a súa capacidade de tomar decisións de maneira global despois dun proceso analítico, desenvolvendo áreas de pensamento diferentes ás puramente racionais, e mellorando a expresión e a comunicación a todos os niveis. Análise Musical, en concreto, contribúe a desenvolver destrezas e capacidades esenciais para a comprensión e o goce da música e da arte en xeral: mellora o oído interno, a atención, a concentración, a memoria, a curiosidade e a capacidade de relacionar, e é fonte dun fondo coñecemento da música, xa que supón un contacto directo cos procesos compositivos e creativos dos autores e das autoras.

O alumnado deberá comprender illadamente cada parámetro musical (rítmico, harmónico, melódico, formal, textural, etc.) e, a partir desas análises parciais, ter en conta todos os elementos analizables e relacionalos para entender como debe soar a música e por que, cales son os procedementos que utiliza o/a autor/a e que sensación nos provoca como oíntes, que dirección toma a música en cada momento, que tipo de xogo establece o/a compositor/a coas persoas que escoitan e como debe recrearse a interpretación. Partindo, pois, da dimensión auditiva da análise, débese traballar coa partitura como apoio da audición; é dicir, preténdese afondar na percepción sonora das obras e, se se desexa, observar como se reflicte na partitura, sen que esta sexa un elemento indispensable.

A materia Análise Musical desenvólvese nos dous cursos do bacharelato e o seu ensino debe comezarse tendo en conta o grao de adquisición de competencias que o alumnado logrou ao longo da educación secundaria obrigatoria (ESO) na materia de Música.

A organización da materia presenta un primeiro curso máis xeral, que permite adquirir unha formación mínima para entender as estruturas musicais, utilizando as ferramentas necesarias para a comprender fondamente, cunha estrutura que se articula arredor de tres bloques: "Iniciación aos elementos analíticos", "A forma musical" e "As formas históricas".

No segundo curso afóndase na análise das formas e o característico de cada estilo, basicamente da tradición da música occidental, incorporándose referencias da música popular, o jazz e outras músicas urbanas, así como da música de culturas non occidentais, pola grande achega que realizaron

á música occidental, sobre todo a partir do século XX. Así, a súa estrutura xira arredor de once bloques: "Común", "A música medieval", "O Renacemento", "O Barroco", "O Estilo Galante e o Clasicismo", "O Romanticismo", "O Posromanticismo e os nacionalismos", "O Impresionismo", "A música do século XX", "O jazz, a música urbana (pop e rock) e o flamenco" e "As músicas non occidentais".

Análise Musical I. 1º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Iniciación aos elementos analíticos				
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ e</li> <li>▪ i</li> <li>▪ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.1. Percepción dos elementos que interveñen na estrutura dunha obra musical (melodía, harmonía, ritmo, tempo, dinámica, timbre e textura) en diferentes contextos vocais e instrumentais.</li> <li>▪ B1.2. Comprensión básica das características sonoras de obras de diferentes épocas, estilos, xéneros e culturas da literatura musical.</li> <li>▪ B1.3. Uso dunha terminoloxía adecuada.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.1. Recoñecer e explicar cunha terminoloxía adecuada os elementos que interveñen na estrutura dunha obra musical en diferentes agrupacións vocais e instrumentais.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B1.1.1. Recoñece e explica o modo en que está construída unha obra, entendendo a relación entre a estrutura e os elementos e procedementos utilizados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCL</li> <li>▪ CCEC</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ i</li> <li>▪ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.4. Identificación de timbres e as súas combinacións.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.2. Distinguir as voces e/ou os instrumentos na audición dunha obra de calquera estilo.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B1.2.1. Distingue o timbre dos instrumentos e das voces, calquera que sexa a súa combinación.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCEC</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ e</li> <li>▪ i</li> <li>▪ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.5. Expresión precisa das impresións producidas polas obras escoitadas e valoración das súas características construtivas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.3. Recoñecer a textura dunha obra ou dun fragmento escoitado, e explicar as súas características dun modo claro e conciso, utilizando ou non a partitura.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B1.3.1. Recoñece e describe os planos sonoros, utilizando a terminoloxía adecuada.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCL</li> <li>▪ CCEC</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B1.3.2. Explica as características das texturas e distíngueas na partitura e na audición.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCL</li> <li>▪ CCEC</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ d</li> <li>▪ i</li> <li>▪ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.6. Aproximación analítica a aspectos formais como a tensión e distensión, os puntos culminantes, os equilibrio, a relación entre seccións e os fraseos.</li> <li>▪ B1.7. Identificación na partitura destes, determinando os procedementos empregados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.4. Identificar procesos de tensión e distensión, así como o punto culminante nunha obra previamente escoitada, determinando os procedementos utilizados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B1.4.1. Percibe os procedementos de tensión e distensión utilizados polo/a compositor/a, e identifícaos na partitura.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCEC</li> <li>▪ CMCCT</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ a</li> <li>▪ d</li> <li>▪ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.8. Consolidación de bos hábitos de escoita e de respecto polas demais persoas durante a interpretación da música.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B1.5. Consolidar os bos hábitos de escoita e de respecto polas demais persoas durante a interpretación da música.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B1.5.1. Mantén uns correctos hábitos de escoita e de respecto polas demais persoas durante a interpretación da música.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>CAA</li> <li>CSC</li> <li>CCEC</li> </ul>
Bloque 2. A forma musical				
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ d</li> <li>▪ i</li> <li>▪ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B 2.1. Recoñecemento da forma musical e a súa percepción visual e auditiva pola partitura e pola escoita.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B2.1. Recoñecer a forma dunha obra de calquera estilo e a súa correspondencia ou non cunha forma tipo a partir da súa audición, e saber explicala coa terminoloxía precisa, con ou sen partitura.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B2.1.1. Comprende e describe o que é forma tipo ou forma histórica.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCEC</li> <li>▪ CCL</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B2.1.2. Describe a forma da obra empregando unha linguaxe concreta e adecuada.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCEC</li> <li>▪ CCL</li> </ul>

Análise Musical I. 1º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ B2.2. Comprensión da organización estrutural da música e utilización de diferentes modos de representala graficamente, para reflectir esquematicamente as partes, as seccións e as subseccións coas que se articula unha obra musical.</li> <li>■ B2.3. Utilización de partituras, formatos non estándar e outras representacións gráficas como soporte da análise.</li> <li>■ B2.4. Aproximación analítica aos procedementos xeradores de forma (repetición, contraste, elaboración de materiais e coherencia).</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>■ AM1B2.1.3. Analiza unha obra reflectindo esquematicamente as partes, as seccións e as subseccións en que pode dividirse.</li> <li>■ AM1B2.1.4. Recoñece e describe os procedementos xeradores de forma (repetición, contraste, elaboración de materiais e coherencia).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ CCEC</li> <li>■ CAA</li> <li>■ CCEC</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>■ c</li> <li>■ d</li> <li>■ e</li> <li>■ g</li> <li>■ i</li> <li>■ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ B2.5. Comparación de versións dunha mesma obra para determinar a calidade da interpretación e a adecuación ao reflectido na partitura.</li> <li>■ B2.6. Elaboración e lectura de críticas das obras escoitadas, atendendo especialmente ás impresións producidas pola obra, utilizando distintas fontes de información.</li> <li>■ B2.7. Procura e selección da información en fontes variadas relativas a temas musicais.</li> <li>■ B2.8. Elaboración de traballos individuais ou en grupo sobre análise e contextualización estilística das obras musicais.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ B2.2. Realizar unha crítica ou un comentario dun concerto ou dunha audición, complementando o escoitado e o traballado na clase con achegas e documentación procurada polo propio alumnado.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ AM1B2.2.1. Elabora comentarios escritos ou orais sobre audicións, con espírito crítico, utilizando unha terminoloxía adecuada.</li> <li>■ AM2B2.2.2. Consulta as fontes de información adecuadas para a elaboración dos comentarios</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ CCL</li> <li>■ CAA</li> <li>■ CSIEE</li> <li>■ CD</li> <li>■ CAA</li> </ul>
Bloque 3. As formas históricas				
<ul style="list-style-type: none"> <li>■ d</li> <li>■ h</li> <li>■ i</li> <li>■ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ B3.1. Principios de configuración musical (morfoloxía e sintaxe) que proporcionan a singularidade dunha obra e establecen a xerarquía entre os parámetros sonoros.</li> <li>■ B3.2. Diferenciación entre música pura, descritiva e programática.</li> <li>■ B3.3. Estudo das principais formas-tipo.</li> <li>■ B3.4. Formas instrumentais: forma binarias, forma ternaria, forma ternaria reexpositiva, formas de suite, minué con trío, formas de rondó, forma tema con variacións, formas con baixo ostinato, formas de sonata, formas baseadas na imitación, obertura, preludio, poema sinfónico e formas libres.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ B3.1. Escoitar obras de características ou estilos diversos, e recoñecer as diferenzas e/ou as relacións entre elas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ AM1B3.1.1. Distingue aspectos característicos da música, como a estrutura e as súas características harmónicas, rítmicas, tímbricas, etc.</li> <li>■ AM1B3.1.2. Distingue, polas súas características compositivas, formais e estéticas, a pertenza dunha obra a unha determinada época ou a un estilo.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ CMCCT</li> <li>■ CCEC</li> <li>■ CCEC</li> </ul>

Análise Musical I. 1º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.5. Formas nadas a partir da música contemporánea.</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B3.1.3. Asimila o estudado e atopa información adecuada para desenvolver unha explicación fundamentada, razoada e sentida das obras analizadas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCL</li> <li>▪ CAA</li> <li>▪ CD</li> <li>▪ CSIEE</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ d</li> <li>▪ e</li> <li>▪ h</li> <li>▪ i</li> <li>▪ n</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.6. Música con texto. Relación da palabra coa música: diferentes tratamentos.</li> <li>▪ B3.7. Formas escénicas.</li> <li>▪ B3.8. Formas vocais.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ B3.2. Comentar oralmente ou por escrito a relación entre música e texto en obras de diferentes épocas e estilos.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B3.2.1. Comprende e explica o tratamento que realizou o/a compositor/a do texto: se foi descritivo, se é unha simple escusa, se o poema ou texto de partida determina a forma, se o punto culminante coincide con palabras especiais, etc.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCL</li> <li>▪ CCEC</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ AM1B3.2.2. Utiliza argumentos e razoamentos coherentes.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CCL</li> </ul>